

Ekstremvær: Den nye normalen

Hva betyr utviklingen for forsikringsbransjen og næringslivet?

Anarkali Barua

Analytiker og bærekraftsansvarlig - Söderberg & Partners

Fra unntak til hverdagsfenomen

Ekstremvær er ikke lenger noe som skjer av og til – det har blitt en del av hverdagen. Flom, styrtregn og vind treffer oss oftere, med større kraft og på nye steder.

- Hundreårsflommer skjer nå flere ganger per tiår.
- Flere store naturskader etter 2010.
- Mer hyppige, intense og uforutsigbare hendelser.
- Dette er en samfunnsutfordring – ikke bare vær.

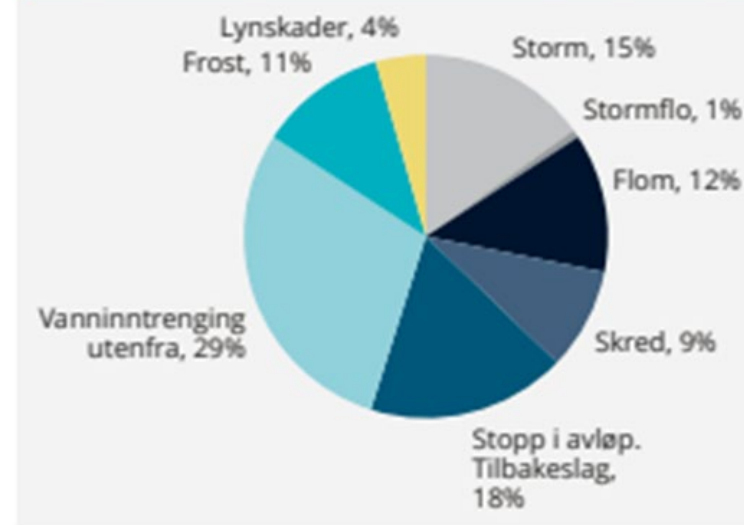

Utviklingen de siste årene

- 2024 var det varmeste året globalt - økende ekstremvær og naturskader
- Forsikringsutbetalinger i Norge økte betydelig - 4,7 mrd. kr i 2024 alene
- 38,3 mrd. kr i samlede naturskadeerstatninger 2015-2024
- Flom, overvann og storm utgjør største skadeårsaker

Fig. 2 Fordeling av anslått erstatning i 2015-2024

Kilde: Finans Norge og Norsk Naturskadepool
Figur: Fordeling av erstatningsbeløp for perioden 2015-2024. KPI-justert erstatningsbeløp.

Fordeling av skadeårsaker

- Vanninntrenging utenfra: ~29 %
- Tilbakeslag fra avløp: ~18 %
- Flom: ~12 %
- Skred: ~9 %
- Storm: ~15 %

Regionale forskjeller

- Oppland, Nordland og Finnmark topper statistikken for erstatning pr. innbygger
- Økende risiko i tettbygde strøk - spesielt overvann og urban flom
- Skjev fordeling krever lokal modellering og differensiert prising.

Nord:

Kysterosjon og snø/tørke-kombinasjoner

Vestlandet:

styrregn og flom i fjorder/daler

Østlandet:

Overvann i by, grunnvann og flom i vassdrag

Endringer i risikomodellene

- Forsikringsbransjen har tradisjonelt sett bakover i tid for å forstå risiko – men klimaet endrer seg raskere enn modellene fanger opp.

Ny forskning fra NHH (Yue Shi) viser at dagens modeller undervurderer reell klimarisiko.

- Studiet (basert på data fra Tryg og Meteorologisk institutt) finner tydelig økning i vannskader:
  - Bergen: Kort og intenst regn.
  - Oslo: Samlet nedbør over tid er mer.
- Det trengs nye verktøy: værdata + satellitt + klimamodeller.
- Forsikring må bli **framoverskuende og dynamisk**.

Fig. 11 Erstatning etter vannskader som følge av nedbør siste 10 år

Kilde: Finans Norge
Figur: Fylkesfordelt erstatning etter stopp i avløp og tilbakeslag, samt annen vanninntrenging utenfra for perioden 2015-2024.

Hvordan påvirkes næringslivet?

Ekstremvær gir flere og dyrere skader på bygg, anlegg, lager og infrastruktur. Flom, overvann og ras kan stanse drift, ødelegge utstyr og forsinke leveranser.

- Rammer **oftere** - og **dyrere** for bedrifter.
- Flere opplever **skader og driftsstans** ved flom, ras og styrtregn.
- **Sårbare leverandørkjeder** øker behovet for beredskap og alternativer.
- Økte **forsikringskostnader**, men forebygging kan redusere risiko og premie.
- Ekstremvær utløser også **økte krav** i anbud, finansiering og rapportering.
- Gir også **nye muligheter** i grønne markeder og løsninger.

Hvordan bedrifter kan forebygge klimarisiko?

Forebygging handler ikke bare om å beskytte verdier – men om å sikre drift, mennesker og fremtidig konkurransekraft.

- **Kartlegg risikoene:** Identifiser hvor virksomheten er mest sårbar.
  - **Tidligvarsling og overvåking** er viktig. Mange bedrifter bruker nå værdata, flomkart og varslingssystemer for å flytte utstyr, tømme kjellere eller sikre områder før ekstremvær treffer.
- **Sikre bygg og eiendom:** Oppgrader drenering, styrk tak/fasader og flytt kritisk utstyr.
- **Planlegg for driftsavbrudd:** Ha beredskap, alternative leverandører og god kommunikasjon.
- **Integrer klimarisiko i beslutninger:** Ta klima inn i investeringer, budsjetter og strategi.
- **Samarbeid og del kunnskap:** Jobb med forsikringsselskap, kommune og næringsaktører for å styrke lokal beredskap.
- **Følg opp og forbedre:** Evaluer hendelser og oppdater tiltak jevnlig.

Konklusjon

- Skadeomfanget øker – både i hyppighet og alvorlighet.
- Finansnæringen har en nøkkelrolle i risikofordeling og grønn omstilling.
- Forebygging og bedre data gir smartere beslutninger og færre skader.
- Grønne løsninger og samarbeid mellom stat, kommune og finans er avgjørende for et mer robust Norge.

Söderberg
& Partners

Takk for oppmerksomheten

soderbergpartners.no